

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

Т.Ф. Бірюкова

(підпис)

«_____» _____ 2021

**ІНФОРМАЦІЙНО-ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИНАХ**
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
очної (денної) форм здобуття освіти
спеціальності 052 – Політологія

освітньо-професійна програма «Політологія»

Укладач: Руднева А.О., к. політ.н, доцент кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол №1 від “30” серпня 2021 р.
Завідувач кафедри політології

(підпис)

Є.Г.Цокур

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціології та управління

Протокол №1 від “30” серпня 2021 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціології та управління

(підпис)

Н.В.Горло

Погоджено
з навчально-методичним відділом

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань <i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>	Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
Спеціальність 052 – Політологія	Загальна кількість годин – 120	Цикл професійної підготовки освітньої програми	
Освітньо-професійна програма «Політологія»		Семестр:	
	4-й	-	
	Лекції		
	Змістових модулів – 6	42 год.	-
		Семінарські	
		42 год.	-
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	Самостійна робота	
		36 год.	-
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційно-політична діяльність в міжнародних відносинах» є формування знань про сутність інформаційного суспільства, концепції та тенденції розвитку цивілізації, шляхи та механізми реалізації державної інформаційної політики, її вплив на суспільно-політичні процеси в Україні та світі, отримання навичок аналітичного мислення; засвоєння специфіки інформаційно-політичної діяльності суб'єктів міжнародних відносин, розширення і поглиблення знань студентів з методології інформаційних впливів та практик їх застосування в умовах політичної дійсності сучасного світового порядку.

Основними **завданнями** викладання дисципліни «Інформаційна політика» є: навчити майбутніх спеціалістів аналізувати національний інформаційний простір в контексті формування суспільної думки та забезпечення інформаційної безпеки особи, суспільства та держави; з'ясування сутності інформаційно-політичної діяльності в системі міжнародних відносин; засвоєння основ організації інформаційного протидорства і партнерства акторів міжнародної політики; з'ясування механізмів менеджменту масових комунікацій і медіаменеджменту у формуванні позицій різних суб'єктів міжнародних відносин для ефективного реалізації їх зовнішньополітичних цілей та завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
---	----------------------------

1	2
<p>ІК 2. Здатність до системного мислення, адаптивність і комунікабельність, наполегливість у досягненні мети.</p> <p>ІК 6. Здатність досліджувати внутрішні і зовнішні фактори впливу на діяльність державних та політичних інституцій, аналізувати та прогнозувати розвиток небезпечних для суспільства та держави ситуацій, на основі чого розробляти рекомендації щодо ефективних заходів політичного, державного та суспільного управління.</p>	<p>Методи навчання: розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, навчальний диспут, аналіз практичних кейсів, метод ретроспекції, конспектування, робота з навчальною літературою, текстом.</p> <p>Контрольні заходи: тести, аналітичне завдання</p>
<p>ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК03. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p>	<p>Методи навчання: розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, навчальний диспут, аналіз практичних кейсів, метод ретроспекції, конспектування, робота з навчальною літературою, текстом.</p> <p>Контрольні заходи: тести, аналітично-пошукове завдання</p>
<p>СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>СК07. Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>СК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.</p>	<p>Методи навчання: розповідь, пояснення, метод проблемних ситуацій, навчальний диспут, аналіз практичних кейсів, метод ретроспекції, конспектування, робота з навчальною літературою, текстом.</p> <p>Контрольні заходи: тести, аналітичне завдання</p>

Міждисциплінарні зв'язки.

Дисципліна «Інформаційно-політична діяльність в міжнародних відносинах» поглиблює і конкретизує знання та вміння набуті під час прослуховування таких дисциплін, як «Міжнародні політичні організації та безпекові структури», «Система національної безпеки України», «Політична глобалістика», «Політичні еліти і лідерство». Разом із цими дисциплінами курс «Інформаційно-політична діяльність в міжнародних відносинах» варто розглядати як складову частину процесу формування світоглядної культури майбутніх фахівців.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи міжнародної інформаційної діяльності

Поняття інформації та міжнародних інформаційних відносин.

Поняття інформації. Інформація і знання: відмінне та спільне. Види інформації. Кібернетичний підхід до інформації. Комунікативний підхід до інформації. Психологічний підхід. Поняття якості інформації. Поняття політичної інформації та її специфіка. Особливості інформації в системі міжнародних відносин. Інформаційний вибух як феномен ХХ ст. Поняття інформаційного поля та простору. Технологічні та організаційні компоненти інформаційного простору.

Міжнародний інформаційний простір, міжнародні інформаційні ресурси, інформаційний потенціал, національний інформаційний продукт і джерела інформації. Інформаційний простір.

Інформаційна революція: передумови, етапи та ознаки.

Інформаційна революція: сутність та наслідки. Основні підходи до поняття «інформаційна революція». Етапи розвитку інформаційної сфери за М.Маклюеном. Типологія інформаційних революцій за А. Ракітовим. Інформаційно-комунікаційні технології.

Головні ознаки інформаційної революції кінця ХХ ст. Перманентний характер. Стрімке збільшення обсягу інформації, доступної активній частині населення. Інтенсифікований інформаційний обмін. Технологічний детермінізм.

Вплив інформаційної революції на усі сфери життя. Соціальна революція та її наслідки. Віртуальна економіка (відрив грошових потоків від товарних). Політичні трансформації (особливості виборчих процесів, впровадження ІКТ у сфері державного управління, інтерактивна політика, зміна ролі національної держави). Зміни у військовій сфері (інформаційна, психологічна війна). Посилення інформаційної складової у системі національної безпеки.

Становлення та розвиток інформаційного суспільства.

Виникнення концепції постіндустріального суспільства. Основні риси та критерії становлення постіндустріального суспільства за Д. Беллом.

Внесок американських та японських дослідників у розвиток ідей інформаційного суспільства (М. Порат, Ю. Хаяші, Й. Масуда, Т. Стоуньєр, Р. Катц та ін.). «Інформаційна ера» М. Кастельса. «Технотронне суспільство» Зб.Бжезинського.

Ідея колективного інтелекту і колективного розуму російського академіка М. Мойсеєва. Колективний інтелект як природне явище, результат складного еволюційного процесу, який до певного часу проходив стихійно.

Е. Тоффлер – перший вчений-футуролог. «Третя Хвиля» (1980 р.) як одна з головних робіт для осмислення загальних тенденцій розвитку людства у сучасному глобалізованому світі. Суспільство як система: складові цивілізаційної моделі та їх взаємодія (техносфера, соціосфера, інфосфера, психосфера, сфера виробництва (економіка), біосфера, суперідеологія, політична сфера).

Основні моделі становлення інформаційного суспільства.

Американська модель. Сінгапурська модель. Фінська модель.

Особливості організації, державного контролю та основна якість національних моделей інформаційного суспільства.

Змістовий модуль 2. Інформаційно-комунікативна природа нового суспільства.

Феномен інформаційної економіки.

Соціально-економічні і політичні передумови формування інформаційного суспільства. Розробка і впровадження у суспільне виробництво нових інформаційних технологій. Роль інформації в суспільстві, зміна професійної, кваліфікаційної та освітньої структури суспільства. Масове суспільство та загальна комп'ютеризація.

Поняття інформаційної економіки. Інформація як фактор виробництва. Сутність інформаційного ресурсу. Трансформація праці та зайнятості в інформаційному суспільстві.

Соціальні трансформації в інформаційному суспільстві.

Особливості соціальної стратифікації та соціальної мобільності в інформаційному суспільстві. Інформаційна нерівність: визначення, причини та шляхи подолання. Мережеві співтовариства: особливості їх формування та функціонування. Особливості урбанізації та деурбанізації в постіндустріальному суспільстві.

Трансформації політичної влади в інформаційному суспільстві.

Віртуалізація політики. Карнавалізація та шоутизація владно-політичних відносин. Нові важелі влади в концепціях Д. Белла, М. Фуко, Е. Тоффлера, М. Кастельса. Роль технократів у концепції влади Д. Белла. Теорія влади Мішеля Фуко. Концепція «зсуву влади» Е. Тоффлера. Трансформація влади в інформаційному суспільстві в концепції М. Кастельса.

Інформаційний аспект трансформації політичних режимів

Проблема трансформації політичних режимів: доля демократії в інформаційному суспільстві. Поняття «електронний уряд» і «електронна демократія». Мережеві суспільні організації та їхня роль у розвитку демократії.

Змістовий модуль 3. Теоретичне підґрунтя інформаційної політики

Інформаційна політика в умовах формування інформаційного суспільства.

Інформаційна політика як спосіб поведінки з інформаційними потоками та ресурсами з боку інституціональних суб'єктів з метою поширення інформації в суспільстві, просвітництва, соціалізації населення та формування певної позиції. Структура інформаційної політики: джерело інформації, ретранслятор, канал ретрансляції, мова звертання та спосіб комунікації з населенням. Цілі інформаційної політики. Характеристика суб'єктів інформаційної політики (ЗМІ (друковані та електронні), політики, журналісти, експерти та представники різних соціальних груп). Види інформаційної політики. Способи подання інформації, їх залежність від особистості ретранслятора. Поняття редакційної інформаційної політики. Вплив глобалізації на інформаційну та редакційну політику. Принцип інтерактивності та його вплив на інформаційну та редакційну політику.

Держава як учасник міжнародної інформаційної діяльності.

Інформаційний суверенітет держави. Внутрішній та зовнішній аспекти інформаційного суверенітету. Міжнародна інформаційна стратифікація. Інформаційний «неоколоніалізм».

Інформаційна безпека в умовах формування інформаційного суспільства.

Інформаційна безпека як важливий структурний компонент інформаційної політики. Інформаційна безпека в інформаційну добу. Глобалізаційний аспект інформаційної політики України: збереження і створення якісної вітчизняної інформаційної продукції, захист національного інформаційного простору.

Змістовий модуль 4. Інформаційна політика на рівні міжнародних відносин

Специфіка інформаційної політичної діяльності у міжнародних відносинах.

Інформаційно-комунікативна природа міжнародної політики. Основні суб'єкти міжнародної діяльності, їх роль у формуванні інформаційної стратегії держави. Організація і управління інформаційно-політичною діяльністю в системі міжнародних відносин. Типи інформаційної взаємодії акторів міжнародної політики.

Еволюція інформаційної взаємодії акторів міжнародної політики. Інформаційне протиборство і партнерство суб'єктів міжнародних відносин. Поява інформаційних агенцій як комунікативна інновація у світовій політиці XIX ст. Характеристика радянських інформаційних агентств (ІТАР ТАСС, РІАН, Інформаційного агентства Інтерфакс). Глобальні засоби передачі інформації у міжнародних відносинах (Ассошіейтед Пресс, міжнародне радіомовлення «Голос Америки», ВВС, Радіо Японії, глобальна служба новин СНН, Євроньюс тощо).

Специфіка інформаційної політичної діяльності у міжнародних відносинах. Міжнародна журналістика. Шляхи та форми інформаційного супроводу міжнародних проєктів з боку журналістів-міжнародників.

Національні стратегії реалізації інформаційної політики.

Інформаційна політика та політика національної безпеки. Поняття та сутність інформаційної безпеки держави. Імідж держави в інформаційному просторі. Інформаційна політика держави в надзвичайних ситуаціях. Основні напрями забезпечення безпеки інформації та інформаційних ресурсів. Система та політика забезпечення інформаційної безпеки України.

Формування іміджу країни в інформаційному просторі.

Інформаційна політика у формуванні геополітичної стратегії держави. Проблеми іміджу країни. Формування іміджу країни у світовій громадській думці. Конкурентні переваги країн: факторні умови, умови внутрішнього попиту, суміжні галузі, стратегія і структура фірм у внутрішньогалузевій конкуренції. Фактори інвестиційної привабливості країни. Просування іміджу держави і її позиціонування у системі світового порядку.

Інформаційна складова міжнародної діяльності під час конфліктів.

Управління інформацією в умовах кризових ситуацій в міжнародних відносинах. Аналітика в інформаційних комунікаціях. Інформаційні атаки. Технології спіндокторінгу в умовах кризи інформаційного супроводу міжнародних відносин. Роль експертів і консультантів в управлінні інформаційними потоками. Каналізування суспільної думки в технологіях антикризового інформаційного менеджменту.

Змістовий модуль 5. Інформаційне протиборство та технології інформаційної війни.

Загрози інформаційній безпеці та інформаційне протиборство.

Загрози та виклики в інформаційній сфері. Поняття «інформаційного протиборства». Типологія та форми інформаційного протиборства. Інформаційна агресія. Трансформація сучасних форм геополітичного протистояння в інформаційному просторі.

Інформаційні війни у міжнародній політиці.

Інформаційна війна як новий засіб впливу на супротивника. Сунь-Цзи «Мистецтво війни». Сутність та мета інформаційних воєн. Інформаційна зброя. Інформаційні війни сучасності.

Інформаційна війна як форма протиборства сторін, що використовують спеціальні методи і засоби впливу на інформаційне середовище сторони, що протистоїть, та захист власного в інтересах досягнення поставлених цілей. Причини виникнення інформаційних воєн (невдоволення існуючим розподілом ресурсів, виникнення почуття загрози з боку інших елементів соціально-економічної системи).

Типи інформаційних воєн: політичні, дипломатичні, фінансово-економічні і військові. Геополітичне інформаційне протиборство. Інформаційно-технічне і інформаційно-психологічне протиборство.

Інформаційне протиборство у світовій політиці на стратегічному рівні.

Методи ведення інформаційної війни. Пропаганда. Інформаційні операції у структурі соціально-політичної комунікації.

Розвідка і шпіонаж як методи інформаційних воєн. Фальсифікація історії як метод інформаційного протиборства держав. Специфіка сучасних інформаційних воєн у міжнародній політиці на прикладі провідних акторів міжнародних відносин (США, Росія, Китай, Німеччина, Франція і т.д.). Методи протидії інформаційним впливам. Спін-доктор. Інформаційна політика держави в надзвичайних ситуаціях.

Україна в системі інформаційних воєн сучасної світової політики.

Українська держава в умовах «гібридної війни». Потенціал України у веденні інформаційної війни. Засоби протистояння інформаційним впливам. Інформаційна стратегія України.

Змістовий модуль 6. Технології інформаційно-комунікаційної діяльності у міжнародних відносинах

Технології інформаційно-комунікаційної діяльності у міжнародних відносинах.

Інформаційні кампанії для підвищення ефективності державного та політичного управління. PR та інформаційна політика. Побудова PR-кампаній та інформаційних кампаній. Інформаційні стратегії як діяльність по адресному управлінню суспільною думкою та

свідомістю засобами інформаційного впливу з метою формування певної позиції, відношення до політики, події.

Оборонна стратегія у відображенні інформаційних атак під час надзвичайних екстремальних ситуацій. Методи оборонної стратегії (швидка адекватна відповідь, реакція в ЗМІ на напади, зрозуміле роз'яснення та навіювання думки про несправедливу атаку). Наступальна стратегія у формуванні швидкої агресивної суспільної думки, спрямована на порівняння з конкурентом не на його користь. Методи наступальної стратегії (формування інформаційного приводу, розв'язання інформаційної та психологічної війни, розв'язання образу ворога). Методи провокацій і ідеологічних війн у міжнародних відносинах.

Медіаполітика та медіакультура.

Медіаполітика держави: механізми регулювання взаємовідносин держави із ЗМІ (державне регулювання, дерегулювання). Процеси, що характеризують сучасний інформаційний ринок (комерціалізація, лібералізація, приватизація, інтернаціоналізація). Стратегії та технології державної інформаційної політики (публічні, напівтіньові, тіньові, кримінальні технології).

Медіакультура – основна вимога до особистості інформаційного суспільства. Медіакультура суспільства та особистості: визначення понять. Медіакультура та медіавіртуальність. Медіакультура та інформаційна безпека.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семинарські, год		о/д ф.	з/дист ф.	Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	14	8	-	6	-	1	-	5	5	10
2	15	14	8	-	6	-	1	-	5	5	10
3	15	14	6	-	8	-	1	-	5	5	10
4	15	14	8	-	6	-	1	-	5	5	10
5	15	14	8	-	6	-	1	-	5	5	10
6	15	14	4	-	10	-	1	-	5	5	10
Усього за змістові модулі	90	84	42	-	42	-	6	-	30	30	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30								20	20	40
Загалом					120					100	

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Поняття інформації та міжнародних інформаційних відносин.	2	-
1	Інформаційна революція: передумови, етапи та ознаки.	2	-
1	Становлення та розвиток інформаційного суспільства.	2	-
1	Основні моделі становлення інформаційного суспільства.	2	-
2	Феномен інформаційної економіки.	2	-
2	Соціальні трансформації в інформаційному суспільстві.	2	-

2	Трансформації політичної влади в інформаційному суспільстві.	2	-
2	Інформаційний аспект трансформації політичних режимів	2	-
3	Інформаційна політика в умовах формування інформаційного суспільства.	2	-
3	Держава як учасник міжнародної інформаційної діяльності.	2	-
3	Інформаційна безпека в умовах формування інформаційного суспільства.	2	-
4	Специфіка інформаційної політичної діяльності у міжнародних відносинах.	2	-
4	Національні стратегії реалізації інформаційної політики.	2	-
4	Формування іміджу країни в інформаційному просторі.	2	-
4	Інформаційна складова міжнародної діяльності під час конфліктів.	2	-
5	Загрози інформаційній безпеці та інформаційне протиборство.	2	-
5	Інформаційні війни у міжнародній політиці.	2	-
5	Інформаційне протиборство у світовій політиці на стратегічному рівні.	2	-
5	Україна в системі інформаційних війн сучасної світової політики.	2	-
6	Технології інформаційно-комунікаційної діяльності у міжнародних відносинах.	2	-
6	Медіаполітика та медіакультура.	2	-
Разом		42	-

5. Темі семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Поняття інформації та міжнародних інформаційних відносин.	2	-
1	Інформаційна революція: передумови, етапи та ознаки.	2	-
1	Становлення та розвиток інформаційного суспільства.	2	-
1	Основні моделі становлення інформаційного суспільства.	2	-
2	Феномен інформаційної економіки.	2	-
2	Соціальні трансформації в інформаційному суспільстві.	2	-
2	Трансформації політичної влади в інформаційному суспільстві.	2	-
2	Інформаційний аспект трансформації політичних режимів	2	-
3	Інформаційна політика в умовах формування інформаційного суспільства.	2	-
3	Держава як учасник міжнародної інформаційної діяльності.	2	-
3	Інформаційна безпека в умовах формування інформаційного суспільства.	2	-
4	Специфіка інформаційної політичної діяльності у міжнародних відносинах.	2	-
4	Національні стратегії реалізації інформаційної політики.	2	-
4	Формування іміджу країни в інформаційному просторі.	2	-
4	Інформаційна складова міжнародної діяльності під час конфліктів.	2	-
5	Загрози інформаційній безпеці та інформаційне протиборство.	2	-
5	Інформаційні війни у міжнародній політиці.	2	-
5	Інформаційне протиборство у світовій політиці на стратегічному рівні.	2	-

5	Україна в системі інформаційних війн сучасної світової політики.	2	-
6	Технології інформаційно-комунікаційної діяльності у міжнародних відносинах.	2	-
6	Медіаполітика та медіакультура.	2	-
Разом		42	-

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекції 1-4 (конспект лекцій викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5
	Практичне завдання – Аналітичне завдання	Наведіть 10 практичних прикладів суспільних змін (можна на прикладі України, можна на прикладі іншої держави або світу загалом), спричинених переходом до інформаційного суспільства. Вимоги до оформлення: есе, письмова робота (3-5 сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	5 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 3 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу; 2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			10
2	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекції 5-8 (конспект лекцій викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5
	Практичне завдання – Аналітичне завдання	Визначте особливості, переваги та недоліки «електронної демократії». Наведіть приклади з політичної практики.	5 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики;	5

		Вимоги до оформлення: письмова робота (3-5 сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 3 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу; 2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			10
3	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекції 9-11 (конспект лекцій викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5
	Практичне завдання – Аналітичне завдання	Визначте особливості інформаційної політики України у 2021 році, враховуючи соціально-політичні, економічні, військові, міжнародні та інші фактори. Вимоги до оформлення: письмова робота (3-5 сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	5 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 3 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу; 2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	5
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			10
4	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекцій 12-15 (конспект лекцій викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5
	Практичне завдання –	Розробіть практичні рекомендації щодо шляхів формування міжнародного	5 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе	5

	Практичне творче завдання	інформаційного іміджу України. Вимоги до оформлення: презентація (10-15 слайдів Power Point).	демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 3 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу; 2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			10
5	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекцій 16-19 (конспект лекцій викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5
	Практичне завдання – Аналітичне практичне завдання	Визначте особливості проведення «гібридної війни» в сучасних умовах на конкретному прикладі з політичної практики. Вимоги до оформлення: письмова робота (3-5 сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	5 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 3 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабе знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу; 2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	5
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			10
6	Теоретичне завдання - тести у Moodle (5 питань)	Питання для підготовки: За матеріалами лекцій 20-21 (конспект лекцій викладено у Moodle)	1 бал за кожен правильну відповідь	5

	Практичне завдання – Аналітичне завдання	Аналіз технологій спін-докторінгу у інформаційному забезпеченні певної події світового/ регіонального масштабу. Вимоги до оформлення: письмова робота (3-5 сторінок друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	5 балів – повна змістовна робота, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів з політичної практики; 4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції; 3 бали – поверхневий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел, відсутність оперування категоріальним апаратом з курсу; 2 бали – короткий поверхневий виклад матеріалу, нечіткі та помилкові визначення понять; 1-0 бали - одне-два нечітких визначення.	5
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			10
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання - підсумкове тестування у Moodle (20 питань)	Тестування складається з 20 питань за навчальним матеріалом усього курсу. Питання для підготовки за навчальним матеріалом курсу: https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=288120	1 бал за кожную правильну відповідь	20
	Практичне завдання: Аналітичне завдання	Написати есе за темою: "Як, на Вашу думку, держава може захистити свідомість громадян від зовнішньої	20-19 – есе повністю розкриває тему, логічно структуроване, висновки аргументовані 18-15 - есе повністю тему розкриває, логічно структуроване, висновки	20

	інформаційної агресії? Та як ви самі можете захистити свою свідомість від інформаційної агресії та маніпулювання з боку ЗМІ?". Вимоги до оформлення: есе, письмова робота (2-3 сторінки друкованого тексту, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал 1,5).	аргументовані, але не в повній мірі 14-10 – положення та висновки есе недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна 9-7 – відсутня чітка структура, слабка аргументація положень 6-3 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура 2-1 – робота містить лише пару окремих тез	
Усього за підсумковий семестровий контроль			40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Башук А. І. Інформаційна політика : навч. посіб. Київ : Вид-во ІЖ КНУ ім. Т. Шевченка, 2007. 90 с.
2. Карпенко В. О. Інформаційна політика та безпека : підручник. Київ : Нора-Друк, 2006. 320с.
3. Ліпкан В. А., Максименко Ю. Є., Желіховський В. М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : навч. посіб. Київ : КНТ, 2006. 280 с.
4. Міжнародна інформаційна безпека : сучасні виклики та загрози. Київ : Центр вільної преси, 2006. 916 с.
5. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 663с.
6. Юдін О. Інформаційна безпека держави : навч. посіб. Харків : Консул, 2005. 576 с.

Додаткова:

1. Башук А. І. Підходи до інформаційної політики у контексті переходу до інформаційного суспільства. *Наукові записки Інституту журналістики : наук. збірник*. Київ, 2010. Т. 38 (січень-березень). С. 152–157.
2. Белл Д. Прихід постіндустріального суспільства. *Сучасна зарубіжна соціальна філософія. Хрестоматія* / упоряд. В. Лях. Київ : Либідь, 1996. С. 194–251.
3. Боднар І. Сучасні реалії інформаційного суспільства : проблеми становлення та перспективи розвитку. Монографія. Львів : Видавництво ЛКА. 2013. 320 с.
4. Вернадський В. І. Вибрані праці. Київ : Наукова думка, 2005. 302 с.
5. Дубас О. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті. Київ : Генеза, 2004. 208 с.
6. Інформаційна політика України : європейський контекст / Губерський Л. В. та ін. Київ : Либідь, 2007. 360с.
7. Інформаційне Суспільство. Шлях України. Київ : Бібліотека інформаційного суспільства, 2004. 289 с.
8. Кастельс М. Информационная эра : экономика, общество, культура. Москва : Гос. ун-т. Высшая школа экономики, 2000. 607 с.
9. Кормич Б. А. Інформаційна безпека : організаційно-правові основи : навч. посібник. Київ : Кондор, 2004. 384 с.

10. Литвиненко О. В. Інформаційні впливи та операції. Теоретико-аналітичні нариси. Київ : НІСД, 2003. 240 с.
11. Тоффлер Е. Третя Хвиля. Київ : Видавничий дім «Всесвіт». 2000. 480 с.
12. Measuring the Information Society. International Telecommunication Union. Geneva, Switzerland, 2013. 254 p.
13. Rheingold H. Smart Mobs : The Next Social Revolution. Cambridge, 2002. 266 p.

Інформаційні джерела:

1. Денисова С. Специфіка мови засобів масової комунікації на сучасному етапі. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки*. 2010. Вип. 89 (5). С. 146–150. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2010_89\(5\)__37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2010_89(5)__37)
2. Ільницька У. Інформаційна безпека України : сучасні виклики, загрози та механізми протидії негативним інформаційно-психологічним впливам. *Humanitarian vision*. 2016. Vol. 2, Num. 1. С. 27–32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/hv_2016_2_1_7
3. Коваль З. Проблематика протидії інформаційно-психологічним загрозам Україні засобами державного управління. *Теоретичні та прикладні питання державотворення : електрон. наук. фах. вид.* 2013. Вип. 13. С. 135–150. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/tppd_2013_13_12.pdf
4. Конах В. К. Виникнення та еволюція поняття «медіа-простір» в науковій думці. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Філософія. Соціологія. Політологія*. 2015. № 2. С. 112–129. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdufsp_2015_2_17
5. Hutchinson W. Information Warfare and Deception. *Informing Science*. 2006. № 9. P. 213-225. URL: <http://inform.nu/Articles/Vol9/v9p213-223Hutchinson64.pdf?q=deception>
6. Lauro T. Fake News and Influence : Information Warfare in the Digital Age. 2019. URL: <https://threatpost.com/information-warfare-power-misinformation/147452/>
7. Libicki M. C. What is Information Warfare ? Washington : NDU. August 1995. 104 p. URL: http://www.dodccrp.org/files/Libicki_What_Is.pdf
8. Measuring the Information Society. Geneva, Switzerland. 2013. 254 p. URL: https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Documents/publications/mis2013/MIS2013_without_Annex_4.pdf
9. Szafranski C. R. Preparing For 2020. URL: <http://www.iwar.org.uk/iwar/resources/airchronicles/szfran.htm>
10. Yoshihara T. Chinese Information Warfare : A Phantom Menace or Emerging Threat? Strategic Studies Institute, U. S. Army War College, 2001. 43 p. URL: https://www.jstor.org/stable/resrep11287?seq=1#metadata_info_tab_contents
11. William R. Gery, SeYoung Lee, Jacob Ninas Information Warfare in an Information Age. 2017. URL: <https://ndupress.ndu.edu/Media/News/Article/1130649/information-warfare-in-an-information-age/>